

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

za 2019 rok

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w Krzywcu

KRZYWCZA 2020

Spis treści

Wstęp	4
I. Informacje ogólne	5
II. Pomoc udzielana na podstawie ustawy o pomocy społecznej	8
1. Realizacja pomocy i rodzaje świadczeń.....	8
2. Pomoc dla osób bezdomnych.....	13
3. Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych	14
III. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.....	15
1. Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu.....	15
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	16
IV. Pomoc udzielana na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	16
V. Pomoc realizowana na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz świadczenie Dobry Start	17
1. Świadczenia rodzinne	17
2. Zasiłek dla opiekuna	20
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	20
4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	21
5. Świadczenia wychowawcze – Program Rodzina „500+”	22
6. Świadczenie Dobry Start	22
VI. Karta Dużej Rodziny	22
VII. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	23
VIII. Organizowanie prac społecznie użytecznych	24
IX. Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury Ośrodka	24
1. Obsługa organizacyjna Ośrodka	24
2. Zamówienia publiczne	25

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYWCZY
ZA 2019 ROK

3. Kontrole w Ośrodku	25
4. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami	26
X. Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczycy	28
XI. Podsumowanie	30

Spis tabel

Tabela nr 1. Powód przyznania pomocy w 2019 r	9
Tabela nr 2. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia w 2019 r.	10
Tabela nr 3. Świadczenia przyznane na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019 r.	11
Tabela nr 4. Zestawienie liczby wypłaconych świadczeń w 2019 r.	20
Tabela nr 5. Szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 r.	23

Spis wykresów

Wykres nr 1. Budżet Ośrodka w latach 2016-2019	6
Wykres nr 2. Źródła finansowania GOPS w Krzywczycy w 2019 r.	7
Wykres nr 3. Wydatki poniesione na realizację świadczeń w 2019 r.	7

Wstęp

Poniższy dokument stanowi sprawozdanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu, o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. jedn. Dz. U. 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu działa na podstawie Statutu nadanego przez Radę Gminy Krzywczu Uchwałą Nr IX/43/2015 z dnia 26 czerwca 2015 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem Nr 8/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu z dnia 15 grudnia 2017 r. ze zmianami.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań polityki społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzywczu na lata 2016-2026 r., przyjęta Uchwałą Rady Gminy Krzywczu Nr XVIII/97/2016 z dnia 19 kwietnia 2016 r.

Zgodnie ze statutem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu realizuje następujące zadania:

1. Zadania własne gminy i zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w tym programy rządowe i gminne strategie,
2. Zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
3. Zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
4. Zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
5. Zadania wynikające z ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach i niektórych osobach będącymi ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
6. Zadania wynikające z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
7. Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
8. Zadania wynikające z ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
9. Zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
10. Zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
11. Zadania wynikające z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,

12. Zadania wynikające z ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczenia społecznego,

13. Zadania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych.

Od stycznia 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, do statutowych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu należy również realizacja zadań przewidzianych w powołanej wyżej ustawie, w szczególności w zakresie przyznawania jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie stwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ponadto ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” nakłada dodatkowe zadania dla asystentów rodziny polegające na koordynowaniu poradnictwa dla kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstało w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

I. Informacje Ogólne

Prawidłową realizację zadań oraz funkcjonowanie Ośrodka zapewnia kadra w skład, której wchodziło wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku **10** pracowników, w tym **3** pracowników socjalnych. Wykształcenie wyższe posiadało **7** pracowników Ośrodka, **2** – średnie, **1** - zasadnicze zawodowe i podstawowe. Specjalizacją zawodową legitymował się **1** pracownik, tj. specjalizacją z organizacji pomocy społecznej.

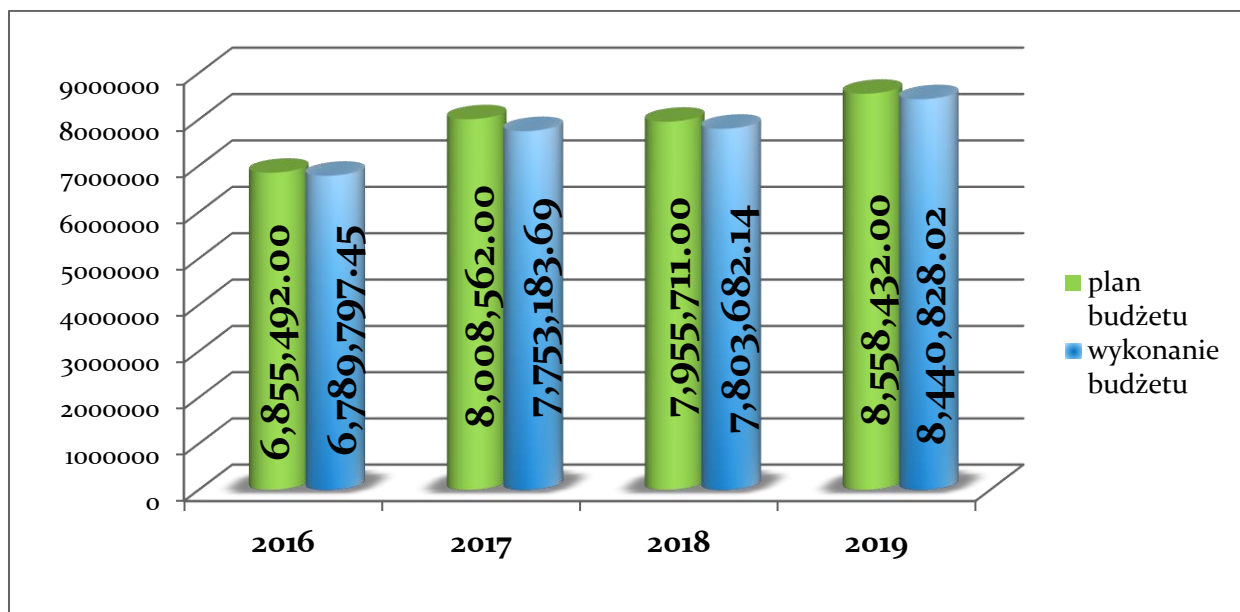
W 2019 roku na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu zaplanowano 8.558.432,00 zł, z czego:

- 1.080.124,00 zł – przeznaczono na zadania własne gminy,
- 7.478.308,00 zł – przeznaczono na zadania zlecone gminie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu w związku z realizacją statutowych zadań wydał 8.440.828,02 zł, z czego:

- 1.009.904,46 zł – wydatkowano na zadania własne gminy,
- 7.430.923,56 zł – wydatkowano na zadania zlecone gminie.

Wykres nr 1. Budżet Ośrodka w latach 2016-2019.

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

Zadania realizowane przez Ośrodek są finansowane ze środków Gminy oraz dotacji przekazywanych z budżetu państwa.

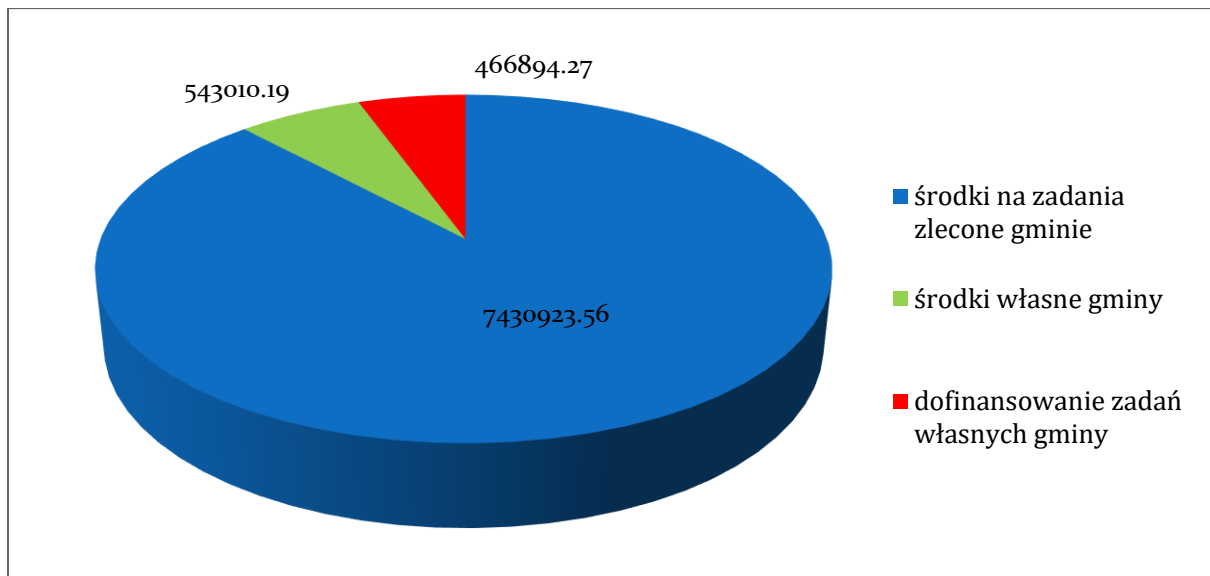
Z dotacji pochodzą środki na realizację zadań zleconych gminie, z których finansowane są m.in.: świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, Dobry Start, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Budżet państwa dofinansowuje również niektóre zadania własne.

Wzorem lat ubiegłych w 2019 roku dofinansowanie to objęło m.in.: zasiłki stałe i zasiłki okresowe z pomocy społecznej, realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”, Program „asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Na realizację zadań zleconych gminie Ośrodek uzyskał w 2019 r. kwotę 7.430.923,56 zł, na dofinansowanie zadań własnych Gminy kwotę 466.894,27 zł, natomiast ze środków własnych gminy na realizację zadań Ośrodka wydatkowano kwotę 543.010,19 zł.

Wykres nr 2. Źródła finansowania GOPS w Krzywczy w 2019 roku.

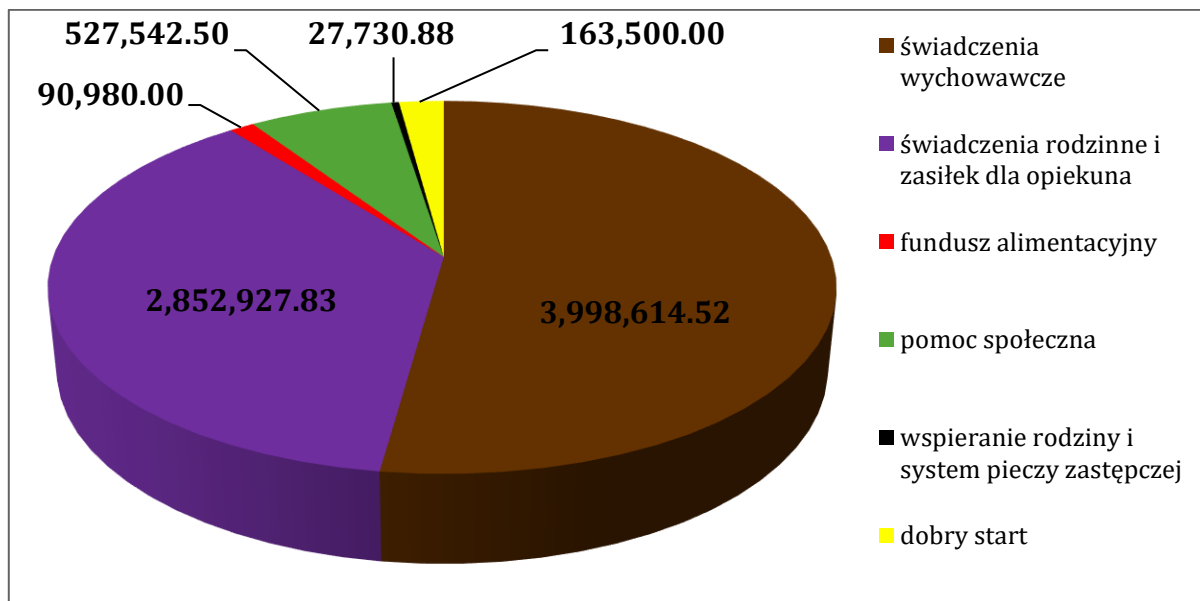

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

Na realizację świadczeń wypłacanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczy w 2019 roku wydano łącznie **7.761.295,73 zł**. Ponad 50% z tej kwoty wydano na wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach programu „Rodzina 500+”.

Ponad 36% wydano na realizację świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz wypłatę zasiłków dla opiekuna (zadania zlecone).

Wykres nr 3. Wydatki poniesione na realizację świadczeń w 2019 roku.

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

Na wsparcie przyznawane na podstawie ustawy o pomocy społecznej wydano ponad 8% kwoty na świadczenia. Świadczenia wypłacane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowiły 0,36 % środków.

W roku sprawozdawczym wydano ogółem **1989** decyzji. Najwięcej, bo ponad 32% wszystkich rozstrzygnięć, otrzymali beneficjenci świadczeń rodzinnych tj. **643** decyzje. W ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, czyli programu „Rodzina 500+” wydano **564** decyzje, do ubiegających się o świadczenia dobry start wydano **372** decyzje, do ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego trafiło **17** decyzji. Wydano również **393** decyzje dla osób ubiegających się o pomoc społeczną.

W 2019 roku najliczniej reprezentowaną grupą, były środowiska korzystające ze świadczeń na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, następnie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, czyli programu „Rodzina 500+”. Następną co do liczebności grupę stanowili otrzymujący wsparcie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Za obsługę korespondencji w Ośrodku odpowiada Dział Świadczeń Rodzinnych, Świadczenia Wychowawczego oraz Funduszu Alimentacyjnego. Łącznie w 2019 roku zarejestrowano w poczcie przychodzącej **965** spraw do przygotowania, rozpatrzenia bądź wyjaśnienia. W dzienniku korespondencji wychodzącej łącznie zarejestrowano **1926** spraw wysyłane przy pomocy operatora pocztowego.

II. Pomoc udzielana na podstawie ustawy o pomocy społecznej

1. Realizacja pomocy i rodzaje świadczeń.

W oparciu o ustawę o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu objął wsparciem w 2019 roku ponad **792** środowisk, w których funkcjonowało łącznie ponad **562** osoby.

Z pomocy społecznej mogą korzystać osoby i rodziny, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Obecnie kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosi:

- 701 zł - dla osoby samotnie gospodarującej,
- 528 zł - dla osoby w rodzinie.

Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej.

Tabela nr 1. Powód przyznania pomocy w 2019 roku.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin/Środowisk	Liczba Osób w Rodzinach
1	<i>Ubóstwo</i>	89	273
2	<i>Bezdomność</i>	3	3
3	<i>Bezrobocie</i>	54	179
4	<i>Niepełnosprawność</i>	61	144
5	<i>Długotrwała Lub Ciężka Choroba</i>	47	109
6	<i>Bezradność w Sprawach Opiekuńczo-Wychowawczych i Prowadzenia Gospodarstwa Domowego</i>	63	227
7	<i>Przemoc w Rodzinie</i>	2	9
8	<i>Alkoholizm</i>	8	25
9	<i>Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego</i>	1	5
10	<i>Zdarzenie losowe</i>	1	6

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

W 2019 roku najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej.

W roku 2019 pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczy przeprowadzili łącznie **342** wywiady środowiskowe w celu udzielenia oferowanej przez Ośrodek pomocy.

Tabela nr 2. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia w 2019 roku.

Opis		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych Ogółem*		281	179	562
w tym:	<i>Świadczenia pieniężne</i>	130	127	320
	<i>Świadczenia niepieniężne</i>	154	79	363

**Bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania*

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

Świadczenia pomocy społecznej, przyznawane są w formie pieniężnej i niepieniężnej.

Zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

❖ świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd,

❖ świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,

- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Udzielenie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznanie biletu kredytowanego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej (art. 106 ustawy o pomocy społecznej).

W roku sprawozdawczym zasiłek stały pobierało **30** osób. Pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymało **47** osób. Pomoc w formie zasiłku celowego otrzymało **81** rodzin, w tym zasiłki celowe specjalne i zasiłki przeznaczone na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Tabela nr 3. Świadczenia przyznane na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019 roku.

<i>forma pomocy</i>	<i>liczba świadczeń (ogółem)</i>	<i>liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</i>	<i>liczba rodzin</i>	<i>liczba osób w rodzinach</i>
Zasiłki Stałe	300	30	30	36
Zasiłki Okresowe	207	47	46	157

Posiłek	18701	189	104	435
Zasiłki Celowe i w Naturze	82	60	81	208
Praca Socjalna	X	x	153	466

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

Zasiłki celowe mogą być przyznawane w miarę posiadanych w budżecie Ośrodka środków finansowych na konkretny cel np. zasiłek celowy na zakup leków lub dofinansowanie do zakupu leków, zasiłek celowy na zakup obuwia, odzieży stosownej do pory roku itp.

Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku wprowadzono od 01 stycznia 2019 r. wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2019 roku wydano **125.318,21 zł** w tym dofinansowanie z budżetu państwa w wys. **97.152,00 zł**. Programem objęto **435** osób, które otrzymały pomoc w formie posiłku lub trafiła do nich pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Na pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wydano **29.070,00 zł**, a za posiłki zapłacono **96.248,21 zł**.

Z pomocy w formie posiłku przyznanego w ramach programu skorzystało **189** osób tj. dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

Z uwagi, na fakt iż zapewnienie gorącego posiłku osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym w celu realizacji tego zadania została podpisana umowa z firmą Wypiek Ciast na zamówienie Elżbieta Staszkiwicz, Iskań 19, 37-750 Dubiecko na „wykonanie usługi polegającej na przygotowaniu i dostarczeniu gorącego posiłku w dniach nauki szkolnej dla dzieci w szkołach na terenie Gminy Krzywczu w roku szkolnym 2019/2020”.

Do programu były kierowane osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej i kwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Środki na realizację pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa i były ujęte w planie finansowym GOPS w Krzywczu. W okresie od 02 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. łącznie wydano **18.701** posiłków. Koszt jednego posiłku został oszacowany na 6 zł.

Pracownicy socjalni realizowali Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014 - 2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), który

polega na udzielaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Pomocą taką mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej po otrzymaniu skierowania od pracownika socjalnego. Pracownicy socjalni wydali 236 skierowań dla **741** osób w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020. Pomoc żywnościowa dystrybuowana była przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej.

W 2019 roku zawarto 6 kontraktów socjalnych. Około **153** środowisk skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci indywidualnie udzielanej pracy socjalnej (m.in. pomocy przy rozwiązywaniu konfliktów, załatwianiu spraw mieszkaniowych, załatwianiu świadczeń emerytalno-rentowych i innych spraw urzędowych).

Ważnym elementem mającym wpływ na jakość pracy świadczonej na rzecz środowiska jest samokształcenie i podnoszenie wiedzy. Specyfika, stopień trudności realizowanych przez pracowników socjalnych zadań, wymagają ciągłego doskonalenia, dlatego też pracownicy socjalni w 2019 roku uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych oraz w wielu innych organizowanych przez instytucje zewnętrzne oraz różnego rodzaju konferencjach. W roku sprawozdawczym **9** pracowników Ośrodka uczestniczyło w **14** szkoleniach.

2. Pomoc dla osób bezdomnych

Jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest bezdomność. Obok udzielania świadczeń omawianych powyżej, pomoc kierowana do osób bezdomnych obejmuje między innymi zabezpieczenie schronienia w placówkach przeznaczonych dla osób bezdomnych oraz współpracę z innymi podmiotami oraz inicjowanie akcji pomocowych adresowanych do osób bezdomnych. Podstawowym świadczeniem, z którego korzystają bezdomni zwłaszcza w okresie zimowym jest zapewnienie schronienia.

Na terenie Gminy Krzywczu nie funkcjonują schroniska dla osób bezdomnych. Gmina Krzywczu w celu realizacji zadania jakim jest zapewnienie schronienia osobom bezdomnym zawarła umowę z Kołem Przemyskim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta z siedzibą w Przemyśle, przy ul. Focha 12 na świadczenie usług schronienia.

Z pomocy w formie schronienia w roku 2019 r. skorzystała **1** osoba bezdomna z terenu Gminy Krzywczu. Na ten cel w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę **2.130 zł**.

3. Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych (pobyt w DPS).

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Pobyt w domu pomocy społecznej - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.

Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym, w szczególności miejsce zamieszkania, wyżywienie, opiekę, pielęgnację, terapię zajęciową, dostęp do kultury i wypoczynku a także spokój i bezpieczeństwo na terenie domu i opiekę podczas organizowanych zajęć poza domem.

W przypadku osób ubezwłasnowolnionych lub osób, które mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu a nie wyrażają lub nie są w stanie wyrazić zgody na umieszczenie w domu pomocy konieczne jest wydanie postanowienia sądu rejonowego.

Pobyt w domu pomocy jest odpłatny. Odpłatność pobierana jest do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w danym domu pomocy społecznej:

- mieszkaniec domu ponosi odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi ponoszą odpłatność – zgodnie z zawartą umową cywilnoprawną, jednakże tylko wtedy, gdy ich dochód przekracza 300% ustawowego kryterium dochodowego,
- gmina, z której osoba została skierowana ponosi pozostałe koszty utrzymania tj. dopełniając wysokość średniego miesięcznego kosztu pobytu w DPS.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy:

- 1) dla osób w podeszłym wieku,
- 2) dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 3) dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 4) dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 5) dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
- 6) dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

W 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywały **4** osoby. Na ten cel w okresie sprawozdawczym wydatkowano łącznie **115.721** zł.

Innym zadaniem własnym gminy z zakresu pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym jest realizacja usług opiekuńczych. Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2019 r. świadczonych było ogółem **790** godzin usług opiekuńczych dla **2** osób. Koszt świadczonych usług opiekuńczych w 2019 roku wyniósł **12.640** zł. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w 2019 roku wynosił 16,00 zł. Z bezpłatnych usług opiekuńczych, w roku 2019 korzystało 2 osoby w ramach Programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019” współfinansowanych z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. W ramach Programu otrzymano dofinansowanie w kwocie **6.320** zł. Usługi opiekuńcze na terenie Gminy Krzywczu w ramach świadczenia usług wykonywała 1 opiekunka w oparciu o zawartą umowę zlecenia.

III. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

1. Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu.

Zadania Gminy w zakresie wspierania rodzin naturalnych w prawidłowym funkcjonowaniu w 2019 roku realizował **1** asystent rodziny w ramach środków resortowego programu MRPiPS „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019 r.”.

Zadaniem w/w pracownika było organizowanie wsparcia dla rodziny zagrożonej potencjalnie umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej i pomoc rodzinie w odzyskaniu zdolności prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych tak, aby dziecko mogło powrócić ze środowiska zastępczego do naturalnego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc taka odbywa się przez pracę z rodziną a także pomoc w opiece i wychowaniu. Działania te mogą być realizowane m.in.: przez przydzielenie rodzinie asystenta, udzielanie konsultacji

i poradnictwa specjalistycznego, zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych, organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych, rodziny wspierające, placówki wsparcia dziennego.

W 2019 roku wsparciem asystenta objętych było **6** rodzin z **19** dziećmi. Ze wszystkimi rodzinami zostały sporządzone indywidualne plany pracy, poprzedzone rozszerzoną diagnozą. Asystenturą objęte zostały rodziny typowane przez pracowników socjalnych, w okresie sprawozdawczym nie odnotowano rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem na mocy postanowienia sądu.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

W przypadku braku współpracy ze strony rodziców, braku ich zgody i aktywności oraz stwierdzanych istotnych zaniedbań i nieprawidłowości w opiece i wychowaniu dzieci, koniecznym staje się odizolowanie dziecka od dotychczasowego środowiska wychowawczego poprzez umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej.

W 2019 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało łącznie **7** dzieci z terenu Gminy Krzywczu natomiast w rodzinach zastępczych **5** dzieci.

W 2019 r. na pokrycie wydatków związanych z pobytem dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej wydatkowano łącznie **27.730,88 zł**.

IV. Pomoc udzielana na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej jest przemoc domowa. Ośrodek obok katalogu świadczeń udzielanych rodzinom dotkniętym przemocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym aktywnie uczestniczą pracownicy Ośrodka. W zespole pracuje 4 pracowników Ośrodka, w tym jeden pracownik odpowiedzialny jest głównie za obsługę administracyjną. Przewodniczącym Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 r. był Kierownik GOPS w Krzywczu.

Głównym narzędziem pracy zespołu jest Niebieska Karta. W przypadku sporządzenia Niebieskiej Karty Zespół może powołać grupy robocze. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. W skład grup

mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy socjalni na bieżąco prowadzą wszelkiego rodzaju poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in.:

- diagnozują sytuację i potrzeby osoby i rodziny,
- tworzą plany bezpieczeństwa dla osób doznających przemocy,
- udzielają informacji o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej i pedagogicznej,
- informują o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy - instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
- prowadzą rozmowy zarówno z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, jak i podmiotach świadczących tę pomoc,
- kierują osoby podejrzaną o stosowanie przemocy na zajęcia korekcyjno-edukacyjne.

Łącznie w 2019 roku powołano **30** posiedzeń grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. W ramach prac pracownicy sporządzali plany pomocy rodzinie zawarte w karcie „C” (objęli pomocą 13 kobiet i 1 mężczyznę) oraz prowadzili **6** monitoringów w rodzinach, w których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”.

V. Pomoc realizowana na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz świadczenie Dobry Start.

1. Świadczenia rodzinne.

W ramach świadczeń rodzinnych wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko do ukończenia 18 roku życia, lub w przypadku kontynuowania nauki w szkole do 21 roku życia (w przypadku dziecka niepełnosprawnego

do 24 roku życia). Świadczenie przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym 764 zł. Istotną zmianą w zakresie ustalania prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do niego jest wprowadzona w 2016 roku zasada „złotówka za złotówkę”. Zgodne z tą zasadą w przypadku przekroczenia przez rodzinę kryterium dochodowego świadczenie wypłaca się w wysokości będącej różnicą pomiędzy kwotą przysługujących świadczeń a kwotą, o jaką przekroczono kryterium dochodowe. Jeżeli miesięczna wysokość świadczenia nie przekraczałaby kwoty 20 zł świadczenie to nie przysługuje.

Wysokość zasiłku rodzinnego uzależniona jest od wieku dziecka i wynosi odpowiednio:

- na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia - 95 zł,
- dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia - 124 zł,
- na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia (jeśli jest uprawnione do zasiłku rodzinnego powyżej 18 roku życia) - 135 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki, których przyznanie uwarunkowane jest posiadaniem prawa do zasiłku rodzinnego oraz spełnieniem dodatkowych kryteriów, określonych w przepisach prawa. Dodatkami do zasiłku rodzinnego są:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – jednorazowo 1 000 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 90 zł lub 110 zł miesięcznie w zależności od wieku dziecka,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – jednorazowo 100 zł,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - na zamieszkanie – 113 zł miesięcznie,
 - na dojazd do szkoły – 69 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – od 193 zł do 386 zł miesięcznie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – świadczenie przyznawane w wysokości 1 000 zł na każde urodzone dziecko. Świadczenie uzależnione jest od dochodu rodziny – przysługuje przy dochodzie do 1 922 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenie rodzicielskie – świadczenie przysługujące przez rok od urodzenia dziecka w przypadku, gdy matka dziecka nie jest uprawniona do zasiłku macierzyńskiego na podstawie innych przepisów. W określonych sytuacjach świadczenie przysługuje również opiekunom dziecka nie będącym biologicznymi rodzicami (opiekun faktyczny dziecka,

rodziny zastępcze nie zawodowe, rodzice przysposabiający). Świadczenie przysługuje w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

Świadczenia opiekuńcze, wśród których wyróżniamy:

- Zasiłek pielęgnacyjny przysługujący w wysokości 215,84 zł (wysokość obowiązująca od dnia 01.11.2019 r.) osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym, (jeżeli niepełnosprawność orzeczono przed 21 rokiem życia), dzieciom niepełnosprawnym (do 16 roku życia), a także osobom, które ukończyły 75 rok życia,
- Świadczenie pielęgnacyjne – przyznawane rodzicom, opiekunowi faktycznemu lub osobie zobowiązanej do alimentacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy, którzy zrezygnowali z pracy i możliwości zatrudnienia na rzecz opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem lub osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym. Według aktualnie obowiązujących przepisów świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jedynie osobie spokrewnionej, opiekującej się osobą, której niepełnosprawność powstała przed 18 rokiem życia lub przed 25 rokiem życia, ale w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej. W 2019 roku wysokość świadczenia wynosiła 1583 zł.
- Specjalny zasiłek opiekuńczy – w wysokości 620 zł przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 roku poz. 2086) ciąży obowiązek alimentacyjny, nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Prawo do zasiłku uzależnione jest od dochodu rodziny i przyznawane jest na okresy zasiłkowe. Przy ustalaniu prawa do zasiłku obowiązuje kryterium dochodowe jak przy zasiłku rodzinnym.

Należy wskazać, iż w 2019 roku wypłacono średnio miesięcznie świadczenia dla około **473** rodzin, z czego **220** stanowiły rodziny pobierające zasiłek rodzinny.

Tabela nr 4. Zestawienie liczby wypłaconych świadczeń w 2019 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
Zasiłki Rodzinne	5 729	655 871 zł
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	31	31 000 zł
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	63	25 272 zł
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	198	38 340 zł
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	316	42 858 zł
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	424	29 911 zł
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	753	53 277 zł
Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 064	100 078 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	55	55 000 zł
Świadczenie rodzicielskie	196	179 321 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	2 638	500 064 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	418	661 588 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	519	316 667 zł
RAZEM	12.404	2.689.247 zł

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

2. Zasiłek dla opiekuna.

Zasiłek przyznawany na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2017 poz. 2092 z późn. zm.) przysługuje osobom opiekującym się osobą niepełnosprawną, które uprzednio w związku ze zmianą przepisów utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od dnia 1 lipca 2013 roku. Zasiłek w wysokości 620 zł miesięcznie przysługuje osobom, które nabyły prawo do świadczenia i je kontynuują. W 2019 roku wypłacono **132** zasiłki na łączną kwotę **81.840 zł**.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Przyznawane są osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, w przypadku, kiedy egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia 18 roku życia, w przypadku kontynuowania nauki w szkole do 25 roku życia, a przy znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie

przekracza kwoty 800 zł netto. Świadczenie przyznawane jest na tzw. okres świadczeniowy trwający od października do końca września następnego roku w wysokości zasądzonych alimentów, jednak nie więcej niż 500 zł miesięcznie na dziecko.

W 2019 roku wypłacono świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **90.980 zł.**

4. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu realizuje także zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. W tym zakresie przepisy ustawy regulują sposób i tryb postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, którego głównymi elementami są:

- ścisła współpraca gminy z komornikami w zakresie poprawy skuteczności egzekucji,
- poszerzenie uprawnień komornika w zakresie postępowania egzekucyjnego,
- zwiększenie kontroli sądów nad działalnością komorników,
- ułatwienie w procedurze złożenia wniosku o egzekucję alimentów,
- stałe sprawdzanie sytuacji finansowej dłużnika alimentacyjnego poprzez przeprowadzanie wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego,
- wpisanie dłużnika alimentacyjnego do rejestru dłużników w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, w tym kierowanie do robót publicznych,
- możliwość zatrzymania prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego w przypadku, gdy uniemożliwia on przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i złożenia oświadczenia majątkowego, lub odmawia podjęcia pracy, do której został skierowany, albo się od niej uchyla.

W 2019 roku w ramach działań wobec dłużników alimentacyjnych podjęto następujące czynności:

- przekazano komornikom prowadzącym postępowanie egzekucyjne **16** informacji pochodzących z wywiadów alimentacyjnych i oświadczeń majątkowych mających wpływ na egzekucję alimentów,

- zobowiązano 7 dłużników do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy,

5. Świadczenia wychowawcze – Program Rodzina „500+”.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze wynosi 500 zł na każde dziecko.

W 2019 roku przyjęto **528** wniosków o świadczenie wychowawcze. Wydano **564** decyzje w tym zakresie. We wskazanym okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenia na kwotę **3.998.614,52 zł**.

6. Świadczenie Dobry Start

Świadczenie Dobry start weszło w życie zgodnie z uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. poz. 514) i wydany w związku z tym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. poz. 1061). Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia. Program „Dobry Start” to 300 złotych jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Co ważne, rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód.

W 2019 r. przyjęto 372 wnioski na świadczenie Dobry Start. Wypłacono 545 świadczeń w tym zakresie. Ogółem wypłacono w okresie sprawozdawczym świadczenia na łączną kwotę 163.500,00 zł.

VI. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Poniższa tabela przedstawia szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 roku:

Tabela nr 5. Szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 r.

Lp.	Szczegóły realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2019 r.	Liczba
1.	Liczba rozpatrzonych wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny	25
2.	Liczba rozpatrzonych wniosków typu zgłoszenie nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców	61
3.	Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny	3
4.	Liczba zamówionych kart w formie tradycyjnej	219
	w tym liczba przyznanych nowych Kart dla osób, które już były posiadaczami	1
	w tym liczba przyznanych duplikatów Kart	0
5.	Liczba zamówionych Kart w formie elektronicznej	82
	w tym liczba Kart elektronicznych przyznanych jako druga forma Karty	0

Źródło: Dane GOPS- opracowanie własne

VII. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Do zadań zleconych gminie, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wydano 7 decyzji w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni (zgodnie z art. 7 ust. 2 – 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

VIII. Organizowanie prac społecznie użytecznych.

W 2019 roku osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej wykonywały prace społecznie użyteczne (psu) na terenie Gminy Krzywczu. Prace społecznie użyteczne organizowane są na podstawie porozumienia zawartego z Powiatowym Urzędem Pracy w Przemyśle, które reguluje sprawy organizacji i finansowania. Prace zorganizowano w 3 miejscowościach Gminy Krzywczu, tj. Krzywczu, Bachów, Skopów. Pracę w ramach prac społecznie użytecznych wykonywało 5 osób. Osoby te wykonywały głównie prace porządkowe na terenie poszczególnych miejscowości. Kwota świadczenia za wykonywane prace wynosiła w ubiegłym roku **8,50 zł** za godzinę.

IX. Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymania infrastruktury.

1. Obsługa organizacyjna Ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu realizował zadania zawarte w statucie Ośrodka oraz regulaminie organizacyjnym mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Ośrodka, a w szczególności:

- dbano o racjonalne gospodarowanie posiadanym budżetem w związku z realizacją zadań Ośrodka,
- zabezpieczano funkcjonowanie Ośrodka poprzez zakup niezbędnego asortymentu biurowego, publikacji, druków zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych,
- prowadzono dystrybucję dokumentacji zgodnie z obowiązującym obiegiem, rejestrowano podania składane przez klientów Ośrodka w systemie informatycznym POMOST, udzielano stronom informacji o możliwości załatwienia spraw w poszczególnych

- komórkach, wysyłano korespondencję, decyzje na zasiłki, świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze Rodzina 500+, dobry start,
- administrowano budynkiem będącym w dyspozycji Ośrodka,
 - opisywano i rozliczano faktury wpływające do Ośrodka.
 - zawierano umowy oraz dokonywano bieżących zamówień (dot. telefonii stacjonarnej, usług internetowych, konserwacji urządzeń kserograficznych będących na stanie Ośrodka, zakupu materiałów biurowych, tonerów oraz środków chemicznych, zakupu usług pocztowych w tym przesyłek zwykłych, poleconych, paczek a także przekazów pocztowych).
 - dbano o terminowe dokonywanie opłat.
 - aktualizowano stronę internetową Ośrodka, zamieszczano wiadomości dotyczące działalności Ośrodka oraz informacje dotyczące zmian w przepisach,
 - redagowano Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka.
 - gospodarowano środkami rzeczowymi i materiałami biurowymi.
 - prowadzono ewidencję ilościowo - wartościową środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu systemu informatycznego.
 - dokumentowano wszelkie zmiany w stanie i przemieszczaniu się środków trwałych na podstawie pism. Prowadzono księgi inwentarzowe.
 - dbano o czystość i porządek na terenie Ośrodka.

2. Zamówienia publiczne.

Postępowania o wartości poniżej 30 000 euro netto, były realizowane zgodnie z „Regulaminem udzielania zamówień o wartości nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzywczu. Zamawiający przeprowadził 2 postępowania, z czego wszystkie zakończyły się podpisaniem umów. W okresie sprawozdawczym Ośrodek nie przeprowadzał postępowań o wartości powyżej 30.000 euro.

3. Kontrole w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzywczu.

W 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzywczu nie przeprowadzono kontroli zewnętrznych.

4. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami:

- 1) **Ośrodkami Pomocy Społecznej i Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie z terenu Polski** – przekazywanie wywiadów środowiskowych sporządzonych lub przeprowadzanych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, kierowania osób do Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, itp.
- 2) **Powiatowymi Urzędami Pracy (PUP)** – w celu rozwijania aktywnej polityki rynku pracy, przeciwdziałania i zapobiegania bezrobociu, w kierunku odzyskania zdolności funkcjonowania w środowisku, u osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto systematycznie prowadzona jest współpraca polegająca na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między pracownikami Ośrodka a pracownikami Urzędu celem wypracowania wspólnych działań na rzecz aktywizowania osób bezrobotnych, współpraca w zakresie realizacji prac społecznie – użytecznych i innych programów rynku pracy.
- 3) **Komendami i Komisariatami Policji** – w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza w przypadkach interwencji dot. stosowania przemocy w rodzinie, osób chorych psychicznie, bezdomnych, demoralizacji nieletnich oraz w zakresie zabezpieczenia osób chorych i starszych przed skutkami zimy, w pracy z klientami tzw. „trudnymi” współpraca z policjantami dzielnicowymi, a także korzystamy z asysty w sytuacjach zagrożenia w czasie wykonywania czynności służbowych oraz współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta – przeciwdziałanie przemocy, praca w grupach roboczych w ramach działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 4) **Sądami Rejonowymi i Okręgowymi** – współpraca w ramach pracy socjalnej w zakresie wydawania zarządzeń odnośnie władzy rodzicielskiej w środowiskach wskazujących na zaniedbywanie dzieci, kierowanie osób na leczenie psychiatryczne bez zgody uczestnika oraz kierowania do domów pomocy społecznej bez zgody uczestnika

w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osoby lub środowiska, natomiast w przypadku rodzin dysfunkcyjnych objętych nadzorem kuratorskim współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi itp.

- 5) **Prokuraturą Rejonową** – składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie, podejrzenia o wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie lub innych spraw naszych klientów wymagających rozpoznania wychodzącego poza zakres kompetencji pracownika socjalnego.
- 6) **Zakładami Opieki Zdrowotnej** – w sprawie o wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia klientów, wydawanie decyzji o ubezpieczeniu zdrowotnym, wypełniania dokumentów dla osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej lub zakładów opiekuńczo-leczniczych, itp.
- 7) **Urzędami Skarbowymi** - współpraca w zakresie egzekucji nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, wymiana informacji.
- 8) **Szkołami, Przedszkolami, Specjalnymi Ośrodkami Szkolno-wychowawczymi** – współpraca z pedagogami, a także dyrektorami szkół w sprawie podejmowania wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnej sytuacji domowej uczniów i potrzebie dożywiania w szkole w czasie trwania roku szkolnego.
- 9) **Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.
- 10) **Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną** – w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z problemami w nauce i zachowaniu.
- 11) **Zakładami Karnymi** – w zakresie podejmowania wszelkich działań wspierających proces reintegracji społecznej i zawodowej mającej na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób opuszczających zakłady karne.
- 12) **z organizacjami pozarządowymi**, tj. Towarzystwem Pomocy św. Brata Alberta – Koło przemyskie, Caritas Przemyśl, parafia Rzymskokatolicka w Krzywczu, Ochotniczym Hufcem Pracy w Przemyślu – w zakresie koordynacji pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
- 13) **Komornikami Sądowymi Sądów Rejonowych i Okręgowych z terenu całego kraju** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, wymiana informacji.

14) Wydziałem Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie oraz Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

X. Potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. Gminę Krzywczu zamieszkiwało 4.940 osób. Liczba osób korzystających z różnych form pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu wyniosła ponad 1200 osób, co stanowi ponad 20% ogółu mieszkańców Gminy Krzywczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej, nowoczesnej i skutecznej.

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

- 1) Kontynuacja działań wynikających z obowiązujących ustaw a także bieżącej pracy Ośrodka.
- 2) Kontynuacja realizacji działań przez GOPS zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzywczu na lata 2016-2026.
- 3) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020, w szczególności poprzez:
 - pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Krzywczu na lata 2018 – 2020, w szczególności poprzez:
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.

- 5) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 6) Udzielanie osobom najuboższym z naszej Gminy pomocy żywnościowej poprzez realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014 - 2020 realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.
- 7) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
- 8) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych oraz tworzenie warunków do realizacji prac społecznie użytecznych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.
- 9) Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
- 10) Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
- 11) Działania doskonalące wewnętrzną organizację pracy i obsługę klientów:
 - wykorzystywanie terminali mobilnych do przeprowadzania wywiadów środowiskowych,
 - zwiększenie liczby klientów, którzy otrzymywać będą świadczenia na konta bankowe,
 - rozwój i upowszechnianie elektronicznego systemu obsługi klientów.
- 12) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Podkarpacki Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski oraz z Funduszy Unijnych.
- 13) Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.
- 14) Konieczność zabezpieczenia środków finansowych na zapewnienie opieki całodobowej osobom, które jej wymagają (w Domach Pomocy Społecznej) oraz osobom bezdomnym (w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, Noclegowniach).

XI. Podsumowanie.

Głównym zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna – nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Zadaniem organów pomocy społecznej jest wspomaganie klientów w działaniach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb, a nie zagwarantowanie źródła utrzymania osobom, których stan zdrowia pozwala na wykonywanie pracy. Jest to więc pomoc dla osoby korzystającej z pomocy społecznej, w jej dążeniu do polepszenia swojej sytuacji życiowej, co nie może jednak oznaczać bezwarunkowego zaspokojenia jej wszelkich żądań i akceptowania przez organy postawy roszczeniowej. Ponadto pomoc winna mieć charakter przejściowy, skłaniający klienta do aktywizacji i samodzielnego działania. Ośrodek Pomocy Społecznej nie może być instytucją, która ma przejąć ciężar utrzymania osoby, która ze swej strony nie podejmuje żadnych działań w celu poprawy swojej sytuacji.

Analiza realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywczu zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2019 r. pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa ważną potrzebą jest rozwój wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom zależnym, jak również jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty utrzymania w domach pomocy społecznej. Na przestrzeni ostatnich lat zauważyć można wzrost liczby osób starszych, długotrwale chorych, niepełnosprawnych wśród beneficjentów pomocy społecznej. Niejednokrotnie osoby te wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, które zabezpieczane jest przez osoby najbliższe w ramach pobieranych specjalnych zasiłków opiekuńczych czy zasiłku dla opiekuna, ale których dochody w postaci świadczenia emerytalnego czy rentowego nie w

pełni zaspokajają potrzeby bieżące tych osób. Z przeprowadzanych na przestrzeni ostatnich lat wywiadów środowiskowych wśród tych osób wynika, iż ich budżet znacząco obciążony jest kosztami zakupu leków, leczenia czy dojazdami do lekarzy specjalistów. Przeważająca większość wydatkowanych środków w budżecie Ośrodka na zadania w formie zasiłków celowych czy specjalnych zasiłków celowych przeznaczona jest na pomoc tej grupie osób. Zatem wnioskować można z dużym prawdopodobieństwem, iż na to zadanie w kolejnych latach wzrośnie zapotrzebowanie finansowe.

Ważną i odpowiedzialną grupą realizowanych zadań stanowiły działania interwencyjne, podejmowane w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz bezpieczeństwa osób i rodzin lub najbliższego otoczenia. Był to najtrudniejszy obszar pracy, wymagał bowiem podejmowania szybkich i trafnych decyzji oraz działań – często wbrew woli osób wymagających pomocy (chorzy psychicznie, ofiary przemocy).

Realizacja pomocy (bez względu na jej formę) adresowana do różnych kategorii klientów, wymaga niejednokrotnie konsultacji i współpracy z wieloma podmiotami. Wiele działań prowadzonych na rzecz społeczności lokalnej, Ośrodek realizował we współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi, którym leży na sercu dobro mieszkańców gminy. Dzięki kontynuacji i poszerzaniu współpracy z tymi instytucjami, a także sumiennej i profesjonalnej pracy pracowników Ośrodka możliwe było objęcie wszechstronnym wsparciem wszystkich potrzebujących wsparcia mieszkańców Gminy Krzywczu.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że realizacja zadań statutowych i ponadstandardowych z obszaru szeroko pojętej polityki społecznej, jest niezwykle pracochłonna i czasochłonna, ze względu na bardzo biurokratyzowany system przyznawania pomocy (obszerne druki, duża ilość dokumentów, konieczność wielokrotnej weryfikacji wywiadów, częste zmiany przepisów wykonawczych).

Najcenniejsze jednak i najbardziej pożądane jest bezpośrednie zaangażowanie się pracowników Ośrodka i partnerów zewnętrznych w realizację powierzonych zadań. Rodziny i osoby korzystające z pomocy społecznej oczekują jednak nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawami świadczeń.

Podsumowując stwierdzić należy, że diagnozowane problemy beneficjentów pomocy społecznej, rozwiązywane były z wykorzystaniem zasobów kadrowych, finansowych oraz instytucjonalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzywczu.